

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی گلستان

دانشکده پزشکی

شیوه نامه

پایان نامه دوره دستیاری تخصصی

(فصل اول) نحوه انتخاب موضوع پایان نامه دستپاری

ماده ۱: بر اساس نامه شماره ۲۹۲۷/۷۰۰د مورخ ۲۱/۰۷/۹۸ معاون محترم تحقیقات و فناوری وزارت متبوع در خصوص ثبت پایان نامه های دانشگاهی، پایان نامه ای ثبت شده محسوب می شود که بررسی و تایید علمی اولیه پروپوزال انجام و مصوبه و به تبع آن کد اختصاصی اخلاق در پژوهش از طریق سامانه ملی اخلاق در پژوهش (ethics.research.ac.ir) صادر و مصوبه مذکور در این سامانه نمایه شده باشد. بنا براین شرکت در امتحاناتی که بر اساس مقررات آموزشی شرط شرکت در آنها ثبت پروپوزال پایان نامه است (مانند امتحان پیش کارورزی، امتحان ارتقاء سالانه دستپاری، امتحان جامع دوره های دکترای تخصصی)، منوط به اخذ کد اخلاق و نمایه شدن مصوبه اخلاق در سامانه کمیته ملی است. روشن است که صرف ثبت پروپوزال در سامانه مدیریت پژوهش دانشگاه ها، ثبت محسوب نمی شود.

ماده ۲: شرط معرفی دستپار به امتحان ارتقاء سال ۱ به ۲ در دوره های سه ساله و سال ۲ به ۳ در دوره های چهار یا پنج ساله ثبت پروپوزال می باشد.

ماده ۳: موضوع پایان نامه ترجیحاً نوآورانه باشد و از ارائه عناوین مشابه که دارای محتوای یکسان است اجتناب شود. ضروری است دستپاران با بررسی متون در پایگاههای اطلاعاتی یا منابع کتابخانه ای از عدم تکراری بودن موضوع اطمینان حاصل نماید.

تبصره: عناوین پایان نامه هایی که سابقه انجام در دانشگاه دارند، لازم است حداقل سه سال از بررسی قبلی آن موضوع گذشته باشد و توجیه علمی برای تکرار مطالعه موردنظر وجود داشته باشد. موضوع پایان نامه باید در چهارچوب سیاست های آموزشی و پژوهشی دانشگاه باشد. تکرار مطالعه در فاصله کمتر از سه سال با تأیید شورای گروه و تصویب شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده بلامانع است.

ماده ۴: اخذ موضوع پایان نامه بصورت مشترک (درون گروهی و برون گروهی) توسط حداکثر ۲ نفر دستپار پس از تأیید استاد راهنما و تصویب شورای گروه و شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده به شرط رعایت موارد ذیل مجاز می باشد:

الف) حجم و اهمیت موضوع تحقیق با تعداد دستپاران تناسب داشته باشد.

ب) تقسیم بندی موضوع تحقیق به گونه ای باشد که هر یک از دستپاران ذیربط بتوانند انجام بخش مستقلی از پایان نامه را عهده دار شوند و هر کدام پروپوزال مستقل، گزارش مستقل و دفاع مستقل داشته باشند.

ج) انتخاب موضوع پایان نامه مشترک بین دانشجویان مقطع پزشکی عمومی و دکترای تخصصی مجاز نمی باشد ولی درخصوص دانشجویان تخصصی و فوق تخصصی در صورت تأیید شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده پزشکی بلامانع خواهد بود.

(فصل دوم) بررسی و تصویب پروپوزال و اجرای آن

ماده ۵: بررسی موضوع پایان نامه شامل مراحل زیر می باشد:

الف) نگارش کلیات پروپوزال باید با هدایت استاد یا اساتید راهنما انجام گیرد و در شورای گروه تصویب گردد.

ماده ۶: مدیر گروه موظف است یک نسخه از صورتجلسه شورای گروه و پروپوزال را طبق فرمت استاندارد، تایپ شده و با امضاء استاد راهنما و استاد مشاور و همکاران و مدیر گروه به معاونت پژوهشی دانشکده ارسال کند.

ماده ۷: هر دستیار بعد از تصویب موضوع پایان نامه فقط یکبار و حداکثر در شش ماه اول پس از تصویب حق تعویض عنوان پروپوزال را دارد که باید با ذکر دلایل منطقی از طرف استاد راهنما انجام گیرد و به تأیید شورای پژوهشی گروه و شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده برسد. در این صورت، مراحل تصویب عنوان جدید و کلیات پایان نامه طبق مفاد ۷، ۸ و ۹ تکرار می شود.

تبصره ۱: دستیار ملزم است مستندات لازم شامل درخواست تغییر عنوان پایان نامه را به انضمام موافقت استاد راهنما به مدیر گروه ارائه نماید و درخواست مذکور پس از تأیید در شورای گروه به صورت کتبی به معاون پژوهشی دانشکده ارسال گردد.

تبصره ۲: مدیر گروه ملزم است هرگونه درخواست استاد راهنما مبنی بر تغییر در پروپوزال پایان نامه (از ابتدا یا در حین اجرا) را پس از تأیید در شورای گروه به معاون پژوهشی دانشکده جهت تأیید نهایی ارسال نماید.

تبصره ۳: پروپوزال پایان نامه های حاصل از طرح های تحقیقاتی مصوب، لازم است جهت تصویب نهایی به گروه مرتبط ارائه شود و نهایتاً پروپوزال پایان نامه ها باید پس از تصویب در شورای گروه به معاون پژوهشی دانشکده ارائه گردد.

ماده ۸: دستیار ملزم است هر شش ماه یکبار گزارش پیشرفت کار پایان نامه خود را به استاد راهنما و در صورت لزوم به شورای گروه مربوطه ارائه نماید.

(فصل سوم) : استاد راهنما

ماده ۹: تمامی پایان نامه ها بایستی تحت راهنمایی حداقل یک استاد راهنما انجام شود .

ماده ۱۰: استاد راهنما وظیفه راهنمایی دانشجوی در کلیه مراحل طراحی، اجرا و تدوین پایان نامه و مقاله یا مقالات آن را بر عهده دارد و مسئول صحت و درستی داده ها است.

ماده ۱۱: مرتبه استاد راهنما حداقل استادیاری است و راهنمایی حداقل دو پایان نامه کارورزی و یا انجام دو طرح پژوهشی برای استاد راهنما پیش از اخذ راهنمایی پایان نامه دستیاری الزامی است.

ماده ۱۲: در مواردی که استاد راهنمای پایان نامه بیش از یک نفر باشد، استاد راهنمای آن گروه آموزشی که پایان نامه در آن گروه به تصویب رسیده است به عنوان نماینده استادان راهنما در مکاتبات پژوهشی محسوب می گردد و اطلاع رسانی و ایجاد هماهنگی به عهده خود استادان راهنما خواهد بود.

تبصره: در صورتیکه اساتید راهنما مربوط به یک گروه آموزشی باشند باید کتباً یک نفر را بعنوان نماینده به شورای پژوهشی دانشکده معرفی نمایند.

ماده ۱۳: استاد راهنمای اول از گروه آموزشی مربوطه به پیشنهاد دستیار، موافقت استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی مربوطه تعیین می گردد.

ماده ۱۴: در صورت لزوم پایان نامه می تواند دو استاد راهنما داشته باشد. (استاد راهنمای دوم می تواند به تشخیص و پیشنهاد استاد راهنمای اول از همان گروه، گروه های دیگر، دانشگاه ها و موسسات آموزشی دیگر و یا مراکز تحقیقاتی تعیین گردد.)

ماده ۱۵: در صورت لزوم، به پیشنهاد استاد راهنما حداکثر تا ۳ نفر از اعضای هیات علمی یا متخصصان و محققان گروه ها، دانشگاه ها و موسسات آموزشی دیگر پس از تأیید شورای گروه و شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده به عنوان استاد مشاور تعیین می شود.

تبصره: انتخاب دو استاد مشاور از یک گروه بایستی توجیه متقاعد کننده ای برای شورای گروه و شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده داشته باشد.

ماده ۱۶: هر استاد راهنما حداکثر ۳ پایان نامه دانشجویی با سال ورودی یکسان را به طور هم زمان تا سقف ۷ پایان نامه می تواند راهنمایی نماید.

تبصره ۱: در موارد استثنایی و با لحاظ عملکرد استاد راهنما و پس از تأیید شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده این ظرفیت قابل افزایش است.

ماده ۱۷: هر دستیار فقط یک مرتبه مجاز به تغییر استاد راهنما در گروه مربوطه می باشد که این تغییر باید با موافقت طرفین و با ذکر دلایل کافی و مستند، به تصویب شورای گروه و شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده برسد.

تبصره: دستیار حداکثر شش ماه بعد از تصویب پایان نامه می تواند نسبت به تغییر استاد راهنما اقدام نماید .

(فصل چهارم) نگارش پایان نامه

ماده ۱۸: نگارش پایان نامه و الگوی بخش های مختلف آن باید مطابق با فرمت مصوب و بارگذاری شده در وبگاه دانشکده انجام گردد.

(فصل پنجم) دفاع از پایان نامه

ماده ۱۹: حداقل شرایط برای کسب رتبه عالی یا حداکثر نمره پایان نامه دوره دستیاری مطابق جدول ماده ۲۸، ارائه مستندات بارگذاری پیش نویس مقاله در سایت مجله با تایید استاد راهنمای اول یا ارائه پذیرش یا چاپ یک مقاله تحقیقی مستخرج از پایان نامه است.

ماده ۲۰: رعایت فاصله زمانی شش ماه از تصویب پروپوزال تا دفاع مقاله بر اساس جدول زمان بندی پروپوزال بایستی رعایت شود و دستیار موظف است حداقل ۳ ماه قبل از معرفی به امتحان گواهینامه و دانشنامه (بورد تخصصی) از پایان نامه خود دفاع نماید.

تبصره ۱: دستیار ملزم است گزارش اجرای طرح تحقیقاتی خود را در دوره های شش ماهه به استاد یا اساتید راهنما و شورای گروه آموزشی ارائه دهد.

تبصره ۲: ضروری است خلاصه گزارشات عملکرد شش ماهه دستیار و نواقص و اصلاحات درخواستی به انضمام صورت جلسه شورای گروه به معاون پژوهشی دانشکده ارسال گردد.

ماده ۲۱: در صورت صلاحدید مدیر گروه، دستیار ملزم به ارائه اطلاعات خام و نتایج آنالیز آماری قبل از جلسه دفاع خواهد بود.

ماده ۲۲: پیشنهاد یا درخواست زمان و مکان برگزاری جلسه دفاع از پایان نامه باید حداقل یک هفته قبل از موعد مقرر و با هماهنگی استاد یا اساتید راهنما و به شکل مکتوب توسط مدیر گروه به معاون پژوهشی دانشکده اطلاع رسانی گردد.

تبصره ۱: جلسه دفاع به صورت عمومی برگزار می گردد.

تبصره ۲: هماهنگی درج آگهی در سایت و تابلو اعلانات گروه آموزشی و دانشکده، به عهده دستیار خواهد بود.

ماده ۲۳: گروه آموزشی موظف است تسهیلات لازم جهت جلسه دفاع از مقاله و امکانات مورد نیاز ارائه مطلوب مقاله را در اختیار دستیار و استاد راهنما قرار دهد.

تبصره ۱: در مواردی که استاد راهنما با دلایل مستند و مورد تأیید مدیر گروه برای خود جانشین مشخص نموده است، این جانشین می تواند در جلسه دفاع از پایان نامه به جای استاد راهنما حضور یافته و وظایف محوله را انجام دهد.

تبصره ۲: دلایل و مستندات لازم (فرصت مطالعاتی، مرخصی، شرکت در کنگره، تعلیق از کار، بازنشستگی و...) در خصوص عدم حضور استاد راهنما و جایگزین شدن ایشان با اساتید دیگر به معاون پژوهشی دانشکده باید بطور کتبی دو هفته قبل از زمان برگزاری جلسه دفاع اعلام شود.

ماده ۲۴: تغییر زمان و مکان جلسه دفاع از مقاله صرفاً یک بار با تأیید استاد راهنما و مدیر گروه امکان پذیر می باشد و حداقل ۴۸ ساعت قبل از جلسه دفاع بایستی هماهنگی های لازم توسط دستیار انجام گردد.

ماده ۲۵: جلسه دفاع با حضور اعضاء زیر تشکیل می شود.

۱. مدیر گروه یا نماینده ایشان
۲. استاد یا اساتید راهنما و مشاور
۳. یک نفر داور داخلی از اعضای هیات علمی به پیشنهاد استاد راهنما و تایید مدیر گروه
۴. حداقل یک نفر داور خارجی از اعضای هیات علمی گروه دیگر (ترجیحاً اساتیدی که سابقه تحقیق در رابطه با موضوع مقاله داشته باشند)

تبصره ۱: یک نفر از اعضای جلسه دفاع به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می گردد.

تبصره ۲: جلسه دفاع با حضور کلیه افراد مذکور در ماده ۲۵ رسمیت خواهد داشت.

تبصره ۳: حضور نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده در جلسه دفاع الزامی است.

تبصره ۴: ضروری است مدیر گروه نسبت به معرفی داوران (داخلی یا خارجی) یک هفته قبل از تشکیل جلسه دفاع به معاون پژوهشی دانشکده اقدام نمایند و معاون دانشکده بر اساس معرفی انجام گرفته نسبت به صدور دعوتنامه داوران اقدام نماید.

تبصره ۵: نظارت بر کیفیت برگزاری جلسات دفاع به عهده نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشد.

تبصره ۶: نماینده تحصیلات تکمیلی موظف است نمرات مکتسبه دانشجویان از هیات داوران را محاسبه و مجموع آن را بر مبنای نوزده (۱۹) در جلسه دفاع اعلام نماید. نمره مقاله چاپ و یا پذیرش شده مستخرج از پایان نامه تا سقف یک نمره قابل لحاظ خواهد بود.

تبصره ۷: موارد درخواست شده توسط هیات داوران پس از اصلاح باید به تأیید مدیر گروه رسانده شود.

تبصره ۸: ضروری است تا صورتجلسه دفاع به صورت تایپ شده و با امضاء و مهر اعضا در مقابل هر یک از اسامی تکمیل گردد.

ماده ۲۶: جلسه دفاع مجدد در صورت وجود ایرادات اساسی و قابل قبول نبودن دفاع، توسط هیات داوران حداکثر یک مرتبه و با فاصله زمانی مقتضی از جلسه قبلی برگزار خواهد شد.

(فصل ششم) ارزشیابی پایان نامه

ماده ۲۷: هیات داوران لازم است بلافاصله پس از دفاع بدون حضور دستیار و سایر مدعوین اقدام به تکمیل فرم ارزشیابی، جمع بندی و استخراج نمره پایان نامه و اعلام آن به دستیار نمایند.

ماده ۲۸: رتبه پایان نامه پس از مشخص شدن نمره پایان نامه دستیار بشرح زیر تعیین می گردد.

رتبه	نمره
عالی	نمره ۱۹ تا ۲۰
بسیار خوب	نمره ۱۸ تا ۱۸/۹۹
خوب	نمره ۱۶/۵ تا ۱۷/۹۹
قابل قبول	نمره ۱۵ تا ۱۶/۴۹
غیر قابل قبول	نمره کمتر از ۱۵

ماده ۲۹: چنانچه تعیین نمره دستیار مشروط به انجام تغییرات در پایان نامه باشد، دستیار موظف است با هماهنگی استاد راهنما اصلاحات لازم را انجام داده و به مدیر گروه ارائه نماید.

ماده ۳۰: زمان ارائه پایان نامه توسط دستیار (به صورت سخنرانی) حداکثر ۴۵ دقیقه خواهد بود.

ماده ۳۱: چنانچه موضوع پایان نامه توسط دو دستیار اخذ شده باشد، باید در ارائه و دفاع از پایان نامه هر دو دستیار شرکت فعال داشته باشند.

ماده ۳۲: موارد خاصی که در این آیین نامه پیش بینی نشده است می بایستی در شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده مطرح و تصمیم این شورا ملاک عمل خواهد بود.